

Grobia_7

Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	międzychodzki	
Gmina	Sieraków	
Miejscowość	Grobia	PM_SI_GB

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	08.11.2012	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	01:15:43	Forma i wielkość	Plik Audio/MP3 35,0 MB
Przeprowadzający	R.J.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
PMI_SI_GB_07	M	brak danych	Wiceburmistrz gminy Sieraków	

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	„Ja tylko tyle pamiętam, że Grobia była podzielona na te części, ale innej nazwy nie pamiętam”.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	„No i to było Diabłowo, Sprzeczo, Egipt, Palestyna, Tajwan, Centrum, Jaroszewo. Diabłowo to pamiętam, że dzieci tak straszili, że tam się czarne diabły rodzą, my tu też mieliśmy Kociołek czyli taki laszek, wiśniówka jeszcze to taka droga polna”.
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	„Jest ta legenda o moście na Lutomskim, że bogata szlachcianka przejeżdżała zaprzęgiem ciągniętym przez woły, które miały pozłacane rogi i druga to połączenie jeziora Jaroszewskiego i Lutomskiego, że ten rybak wrzucił oznaczoną rybę do jeziora Jaroszewskiego i złapał tą samą rybę w jeziorze Lutomskim, no i, że wioska była zalana tam gdzie teraz jest jezioro Jaroszewskie”.

Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1.	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	„Wosk laliśmy przez klucz ale to głównie dziewczyny, dzisiaj jest zabawa w świetlicy ale nie zawsze idziemy tylko dzisiaj już nie wróżymy, kiedyś to jeszcze te buty dziewczyny ustawiały”.
2.	św. Marcina/11 listopada	„Obecnie wiadomo rogałe, kiedyś na św. Marcina zawsze była gęś przygotowywana”.
3.	Adwent	Brak informacji.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	„U nas Mikołaja raczej nie było, dopiero teraz dzieci czyszczą buty”.
5.	Wigilia	„U nas zawsze jest zupa grzybowa, musi być wszystko posprzątane do pierwszej gwiazdki i na wigilie szykuje się siano i słomę, zawsze jest czytana Ewangelia, jak mieliśmy zwierzęta to gospodarz dzielił się opłatkiem ze zwierzętami, kiedyś choinkę ubieraliśmy po wieczery, teraz to przed wigilią, no i jeszcze śpiewaliśmy kolędy, kiedyś mieliśmy żywe drzewko a teraz to już sztuczne, kiedyś choinka stała do Trzech Króli, kiedyś z tej choinki robiliśmy kwirlejki, dzisiaj też wieszamy jemiolę i zawsze jest nakrycie dla zbląkanego gościa, kiedyś całe ekipy Gwiazdorów chodziły po wiosce ale to były złe Gwiazdory a teraz to nie raz jest Gwiazdor a nie raz nie ma, nie raz chodzimy na Pasterkę”.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	„To rodzinnie raczej, zawsze rodzina tu przyjeżdża, bo to dom rodzinny jest”.
7.	Sylwester/Nowy Rok	„Kiedyś chodziliśmy na zabawy, wystawiali bramy, wtedy się różnie działo, takie psikusy robili kiedyś to nawet na dachy wciągali jakieś maszyny”.
8.	Trzech Króli	„Do Kościoła, ale przeważnie przebrani Trzech Króli chodzi był król, diabeł, śmierć z kosą i śpiewali, kredą poświęconą na drzwiach też piszemy”.
9.	Kolędnicy	Brak informacji.
10.	MB Gromniczej	„Z Gromnicą do Kościoła, podczas burzy kiedyś babcia zapalała”.
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec	„Przeważnie zabawy organizuje Rada Sołecka, dawniej to więcej przebierańce byli, takie bale maskowe, na Tłusty

	karnawału	czwartek pączki pieczemy ale teraz już kupujemy, na Podkoziołka to też zwykle jest jakaś zabawa”.
12.	Topienie Marzanny	Brak informacji.
13.	Środa Popielcowa	„To też do kościoła no i post jest, kiedyś to na ten post to ludzie po olej jeździli, bo to taka postna potrawa, jak do szkoły chodziliśmy to woreczki z popiołem wieszaliśmy ale to takie zabawy były”.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	„Zawsze biorę ze swojej wierzby i idę do poświęcenia do Kościoła i potem stoi długo, długo, no i później je palimy”.
16.	Triduum Paschalne	„Boże rany to zawsze było”.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	„Do święconki to zwykle dzieci, ksiądz przyjeżdża tutaj do świetlicy, do koszyczka wkładamy szynkę, jajka, bukszpan, najpierw idziemy do Kościoła i później mamy śniadanie Wielkanocne, dzielimy się Święconką, skorupka od jajka zawsze wyrzucana jest na pole żeby urodzaj był. Dzieci gniazdka robią dla zajączka, który przynosi prezenty”.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	„No to wiadomo trochę się tam polejemy ale kiedyś to było mocno, jak jest ładna pogoda to młodzież jest trzy razy dziennie przebierana” – respondent przytacza zwyczaj lany poniedziałek.
19.	Zielone Świątki	„Kiedyś się brzózkę stawiało w wejściu, zdobiło się dom”.
20.	Boże Ciało	„Na procesję do Sierakowa, zabieramy gałązkę z ołtarza”.
21.	św. Jana	„Kiedyś nie było, u nas teraz robią ale to dzieci puszczaają na stawku swoje wianki, no i później jest jakaś zabawa. To Sołtysowa robi”.
22.	MB Zielnej	„Zioła były zbierane z ogrodu i z pola i do Kościoła”.
23.	MB Siewnej	Brak informacji.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	„Przygotowanie grobów kilka dni wcześniej, kiedyś robiliśmy jakieś wieńce ale teraz już nie, kiedyś świerk kładliśmy”.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.

Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	„Raczej nic takich przesądów nie było, wiązarek to była taka składana pamiątka, którą dziecko dostawało od chrzestnego i to była taka Matka Boska na łańcuszku i to się przyczepiało do wózeczka żeby Matka Boska miała opiekę nad dzieckiem. Na roczek stawiało się dziecku książeczkę, kieliszek, Różaniec i co pierwsze to dziecko chwyci, kiedyś starsi ludzie mówili, że jeżeli dziecko nie ochrzczone to nie można wyjeżdżać na dwór, no i mówili jeszcze żeby dziecka nikt nie ociotował czyli nie zauroczył a jak już ktoś zauroczył to wtedy kąpano w czarcim źębrze. Kobiecie w ciąży nie wolno było odmówić np. jak prosiła kogoś o zostanie chrzestnym, no i kobieta w ciąży nie mogła się przestraszyć i gdzieś na ciebie chwycić bo wtedy dziecko w tym miejscu będzie miało zamię.”
2.	Ślub i wesele	„Pan Młody przed ślubem nie mógł przebywać z Panną Młodą, musiał się wkupić w wioskę np. postawić flaszkę. Pól teram wtedy się szkło bije na szczęście . Rodzice dają błogosławieństwo”.
3.	Śmierć i pogrzeb	„Zmarły kiedyś był do pogrzebu w domu, spotykaliśmy się w domu na różaniec, nie raz jeszcze ten różaniec się w domu odbywa, mówią też, że jeśli ten zmarły leży przez niedzielę to kogoś z rodziny ze sobą zabierze”.
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Brak informacji.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		„Zupa nic to na mleku taki budyń na rzadko i to najczęściej w piątek było, ślepe ryby czyli zupa jarzynowa, szare jaja to taki sos biały i w to się kładło jaja na twardo i trochę musztardy się dokładało”.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Brak informacji.

IV. Przejawy religijności tradycyjnej

1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	„Jedna Figura jeden Krzyż. Krzyż tu w Centrum Grobii, a Figura na Jaroszewie.”
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Brak informacji.
6.	Lokalne odpusty	Brak informacji.

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1.	Dożynki	„Kiedyś to co roku gminne dożynki były organizowane w innej wiosce a teraz to nie ma, no i Grobia też kiedyś miała swoje wiejskie dożynki, na dożynki parafialne jeszcze wieńce robią”.
2.	Dni gminy/wsi	Brak informacji.
3.	Lokalne festyny	„Majówka była taką imprezą integracyjną, jest coś dla dzieci, coś dla dorosłych”.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Brak informacji.